



Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Parentum consilia & consensum, in matrimonij ineundis, non spernendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

postquam emisisti? Quid, si displiceant, facietis? Paro stultitia
sive iuuenes, sive pueræ coniugibus se tradunt ignaræ, an sint
eos postea amaturi. Et villarum aut boum emptio, potest re-
tractari, si fraus, si vitium latens deprehendatur; qui autem
vxorem duxit, non potest retractare contractum. Tanto igitur
maior est temeritas, & poena sua dignior, si quis se in matri-
monium præcipitat, antea non diligenter expusum. Itaque
videte, fratres, quomodo cuncte ambuletis, non quasi insipientes, sed Eph 5.15.
sapientes. Nolite fieri, sicut equus & mulus, quibus non est intelle- Psal. 31. 9.
citus, Hi namque, qui coniugium ita suscipiunt, ut Deum a se, & a Tob. 6.17.
sua mente excludant, & sua libidini ita videntur, sicut equus & mulus,
quibus non est intellectus: habet potestatem demonium super eos: ex-
agitat eos; seminat discordias, lites, & mille mala, quæ vtique
matrimonium reddunt onerosum & exosum. Itaque his tali-
bus, qui brutorum more conueniunt, & sine ratione vxores
non eligunt, sed impetu quodam voluptatis ducunt, meritò
postea displicet, quod immerito appetuerunt. Vera prudentia S. Basil. hom.
erorum, que agenda sunt, cognitio est; quam si quis ri- 12.
te scelatus fuerit, nusquam ab officio virtuteq; abscedet; nunquam
vitiorum peccatum incurret. Igitur qui prudentia sermones cognoscit,
ut bonus trapezita, quod bonum fuerit, retinebit, & ab omni specie
mala abstinebit, ait S. Basilius. Et alibi. In omni, inquit, qua si so-
cipitur, actione, anteedere prudentia debet. Nam, ea remota, ni-
bilicuius generis est, quod licet bonum videatur, non in vitium re-
cidat, si aut alieno tempore, aut non adhibita moderatione fiat. Ra-
tio vero & prudentia, ubi rebus bonis idoneum tempus ac modum de-
finiunt, mirabile est, quantus, ex earum usu, cum in dantes, tum in
accipientes fructus redundet. Itaque & qui vxorem prudenter
elegit, libenter seruat, nec optat eius amissionem. Siquidem,
teste D. Bernardo, discretio omni virtuti ordinem ponit, ordo mo- S. Bern. serm.
dum tribuit & decorum etiam & perpetuitatem. Nihil ergo mi- 49. in Cantic.
randum, si coniugium non optat perpetuum esse, qui in illud
se, sine discretione, immersit.

Et quoniam in nostra causa cœci judices sumus, affectu-
sentientiam trahente, etiam illi, qui sibi alioqui sapere viden-
tur, in re tanti ponderis, alios consulere consueverunt; quanto

V.

Y y 2

id

id æquius est, eos facere, quos aut ætas adhuc nondum docuit sapere, aut iuuenilis impetus, & præceps cupiditas in sua deli-

Prou. 12. 15. deria trahit? *Qui sapiens est, audit consilia.* Et hoc ipsum confu-

Eccles. 31. 24. lit diuina sapientia, dum ait: *Fili, sine consilio nihil facias;* ne dum,

vt vxorem ducas, & post factum non paenitebis. Si autem quis, quam est in hac re consulendus, consulendi sunt parentes, & quia obseruantia hoc suadet, & quia illi annis & experientia sunt prudentiores; & quia utique liberis suis, quam optimè volunt: & quia exempla sanctorum ita docent. Nam & Isaac

Gen. 24. 67. vxorem accepit, quam pater ei dedit, & Rebecca consilium patris sui in ea re sécura est: & filio suo Iacob in mandatis dedit, vt non acciperet vxorem de filiabus Palæstinorum, sed aliquam ex filiabus Laban. Quin, in veteri lege, præceptum de matrimoniis filiorum parentibus potius datur, quam filiis, ne jungantur Chananæis. Hinc S. Ambrosius laudat illud Eunip-

Exod. 34. 16. Deut. 7. 3. S. Ambr. I. 1. de Abraham cap. vlt. S. Ambr. in ep. ad Syfin-

nium.

rum pater meus curam subibit, hoc enim non est meum. Et alibi scribit, Sysinnium iuste indignatum, quod, se inscio, filius vxorem

ducere voluisse. Delinquunt igitur liberi, quando sine iusta & rationabili caussa, parentibus inscijs aut inuitis, matrimonia ineunt. Horum consilia & consensum temerè qui neglexerunt,

sæpe puniti sunt, nimisque eos serò pœnituit, postquam jam inter medios vortices & fluctus frustra conati sunt euadere. Me-

morat Amphilius Episcopus, Proterio senatorij ordinis vi-

ro, filiam fuisse formæ non contemnenda. Eam domesticus seruus deperibat, homo nequam, cui ne quidquam decesserit im-

probitatis, artes magicae coronidem, ad cetera scelera addide-

runt. His vsus puellam decepit, eamque tam insano amore de-

mentauit, ut illa mentis incendium non posset premere, sed, palam erumpentibus flammis, seruum in matrimonium sibi da-

ri postularet. Pater, qui & conditionem seruilem horrebat in

proco, & filiam iam dudum Deo consecratarat, ægerrimè peti-

tionem illius intellexit, multisque ei rationibus obsistebat. Sed

ardebat puella, rationesque rationibus opponebat; cumque,

parens minis, & precibus eam conaretur à vecordi consilio ab-

ducere, *Ant comple, inquietabat filia, desiderium, aut breui me ex-*

tinetam

Amphilius. in vita S. Ba-

filij apud Sur. 1. lan.

tinctam videbis; additque, *Ni quantocujus consentiret, in die iudicij, rationem pro occisa filia redditurum.* Talibus verbis pater in mortorem datus, tristitiaque paene absorptus, amicissimos quoque interrogavit, quid sibi esset faciendum? Consuluerunt illi omnes, satius esse, ut amore insanienter in vita conservaretur, quam ut negato coniuge, causa esset mortis violente. Igitur filia ad se vocatae inesta voce dixit: *Vade, misera, multum lugibis aliquando, cum facti paenitebit, nec tamen mederi poteris.* Exultauit filia hoc consensu, quantumvis extorto. Fiunt nuptiae. Gaudet sponsa, ridet sponsus, triumphat diabolus. Sed breve fuit gaudium diuina benedictione destitutum. Non diu enim, post coniugium initum, obseruatum est, seruum non ingredi Ecclesiam, neque esse Christianum. Quod quam primum relatum est nonne nuptarum, doloris vehementia humi se prostravit, suisque faciem vnguis dispersit, pectusque pugnis tundens, tota in planctus effusa sic est vociferata: *Nemo parentibus non obediens saluus unquam fuit. Quis patri meo annunciat ignominiam meam? Heu me miseram, in quantam me perditionis voraginem demersi? Cur in lucem edita sum, cur non continuo raptasum?*

Quis huic tam amaro coniugio causa fuit? Deus? an homo? an diabolus? Nimirum diaboli instinctu, hominis consensu, Dei permissu talia contingunt. A Deo pena est, ab homine culpa. Vtraque nos docet, ne inconsulto quidquam agamus. *Ne innitaris prudentiae tuae,* ait Salomon. Et S. Basilius: *Profecto diuina quadam res est consilium,* inquit, *est namque animi coniunctio, charitatis fructus, mentis demissa demonstratio.* Superbia enim magna habetur, existimare nullius se egere auxilio, ac sibi ipsi penitus acquiescere, quasi vel solus sapiat, vel quam optima in medium consulere valeat. *Quare nequaquam cunctemur ijs nos submittere,* qui nobis ea que decora sunt, consulunt; *nec unquam turpe esse ducamus, confidere,* alios, quoad vitam instituendam, nobis longe esse prudentiores. *Magnam profecto affert hominibus utilitatem consilium,* eo, quod nemo sibi sufficiat ad electionem rerum utilium honestarumque, sed pluribus sane socijs, ijsque soleribus opus habet. Quare etiam, qui volunt matrimonij se tradere, ne eos paci poeniteat, non innitantur prudentiae suae; sed prius generatim

VI.

Prou. 30. 5.
S. Basil. orat.
21. de felicitate.

Y y 3 delibe-